

Ž. Lalić, I. Lise *

DEGRADIRAN POLOŽAJ STRUČNJAKA ZAŠTITE NA RADU U SKLADU S NOVIM ZAKONOM O ZAŠTITI NA RADU

UDK 331.45:349.2
PRIMLJENO: 1.2.2017.
PRIHVAĆENO: 12.5.2017.

SAŽETAK: Položaj stručnjaka zaštite na radu degradiran je prema novom Zakonu o zaštiti na radu. Poslodavac je obavezan obavljati poslove zaštite na radu u skladu s procjenom rizika, stanjem zaštite na radu i brojem radnika te može ugovoriti obavljanje poslova zaštite na radu s ovlaštenom osobom, no samo u slučaju kada zbog objektivnih i opravdanih razloga poslove zaštite na radu ne može obavljati sam. Tada će poslodavac ugovoriti poslove zaštite na radu s ovlaštenom ustavnom, pravodobno se savjetujući s povjerenikom radnika za zaštitu na radu, ali ne i sa stručnjakom zaštite na radu. Zakonom i novim Pravilnikom o obavljanju poslova zaštite na radu propisano je da stručnjak zaštite na radu može kod poslodavca, ovisno o broju radnika i djelatnosti, obavljati poslove zaštite na radu kao stručnjak zaštite na radu I. ili II. stupnja, pa tako proizlazi da stručnjak zaštite na radu može biti bilo koja osoba s položenim najmanjim majstorskim ispitom. Ipak i tada poslodavac ima obvezu unaprijed se savjetovati s povjerenikom radnika za zaštitu na radu o zapošljavanju stručnjaka zaštite na radu i poslovima koje će obavljati. Takvim zakonskim propisom postao je degradiran nekadašnji utjecaj stručnjaka zaštite na radu kao važne savjetodavne osobe.

Ključne riječi: stručnjak zaštite na radu, povjerenik radnika, položaj, odgovornost, poslovni sustav

UVOD

U smislu Zakona o zaštiti na radu zaštita na radu je sustav pravila, načela, mjera, postupaka i aktivnosti, čijom se organiziranom primjenom ostvaruje i unapređuje sigurnost i zaštita zdravlja na radu, s ciljem sprečavanja rizika na radu, ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, bolesti u vezi s radom te ostalih materijalnih i nematerijalnih šteta na radu i u vezi s radom.

Potreba provedbe zaštite na radu zasniva se na postojanju određenih rizika mogućeg štetnog

dogaćaja povezanog s radom radnika, radnim mjestom i radnim okolišem, odnosno njegove posljedice. Zaštita na radu kao sustavno organizirano djelovanje sastavni je dio svakog radnog procesa kojem je cilj unapređivanje sigurnosti i zaštita zdravlja radnika i osoba na radu te bi uloga stručnjaka za zaštitu na radu u realizaciji tog cilja trebala biti vrlo važna.

Pojam stručnjaka zaštite na radu kao radnika kojeg je poslodavac odredio za obavljanje poslova zaštite na radu i koji ispunjava propisane uvjete za obavljanje tih poslova definiran je Zakonom o zaštiti na radu i pravilnicima koji iz njega proizlaze. Ipak često se događa da stručnjaci zaštite na radu obavljaju i poslove zaštite od požara i zaštite okoliša, a koji nisu uređeni

*Željka Lalić, struč. spec. ing. sec., (zeljka.lalic@hep.hr), HEP Proizvodnja d.o.o., Sektor za hidroelektrane, PP HE Sjever Varaždin, Međimurska 26c, 42000 Varaždin, Ivo Lise, dipl. ing., (ivo.lise@hep.hr), HEP Proizvodnja d.o.o., Sektor za hidroelektrane, Pogon HE Dubrovnik, dr. Ante Starčevića 7, 20000 Dubrovnik.

Zakonom o zaštiti na radu (u daljem tekstu: Zakon), već drugim zakonima i propisima.

Isto tako, Zakon veliku ulogu daje povjereniku radnika za zaštitu na radu koji, osim ostalih prava koje mu je poslodavac dužan osigurati, ima pravo na naknadu plaće za najmanje tri sata tjedno za poslove povjerenika iako obavlja svoje uobičajene ugovorom sklopljene poslove te za koje je plaćen.

Nelogičnosti propisane Zakonom koji povjereniku radnika omogućuje velika prava i ovlasti dane su i člankom 32. gdje se navodi da je poslodavac obavezan obavijestiti povjerenika radnika te ga pozvati na očevid na mjesto rada u slučaju svake smrtne ili teške ozljede na radu, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti i nalaza nadležnog inspektora. Iz toga proizlazi da stručnjaka zaštite na radu nije potrebno o istom obavijestiti iako je prema Zakonu zadužen za te poslove.

Poslodavac je obavezan sazvati sjednicu odbora za zaštitu na radu u roku od dva radna dana u slučaju smrtne ozljede ili će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kn. Ako poslodavac sjednicu odbora ne sazove u propisanom roku, sjednicu odbora ima pravo sazvati povjerenik radnika za zaštitu na radu ili koordinator povjerenika, odnosno radničko vijeće te sindikalni povjerenik s pravima i obavezama radničkog vijeća, dok stručnjak zaštite na radu opet nigdje nije naveden.

Naime, odbor ne čini samo poslodavac ili njegov ovlaštenik, povjerenik radnika za zaštitu na radu ili njihov koordinator, već i stručnjak zaštite na radu te specijalist medicine rada.

Nadalje, člankom 33. Zakona propisano je da je poslodavac obavezan savjetovati se s povjerenikom radnika o zapošljavanju stručnjaka za zaštitu na radu i poslovima koje će obavljati iako su već istim Zakonom definirani poslovi stručnjaka zaštite na radu kod poslodavca.

Člankom 33. Zakona propisane su još druge nelogičnosti. Stručnjak zaštite na radu je osoba koja uz položen državni ispit iz zaštite na radu ima položen i andragoški ispit, čime stječe ade-

kvatno obrazovanje za osposobljavanja ne samo radnika, već i poslodavca, ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu, da bi se u članku 33. navelo da je povjerenik osoba koja se s poslodavcem savjetuje o planiranju i provođenju osposobljavanja iz zaštite na radu iz čega se može iščitati da je Zakon u koliziji i sa samim sobom.

Procjena rizika, kao temeljni akt zaštite na radu, osnova je za upravljanje sigurnošću i zdravljem na radu, jer omogućuje prepoznavanje svih opasnosti koje mogu ugroziti radnika i uzrokovati neželjene posljedice. Procjena rizika je i zakonska obveza, no ipak procjenu rizika na temelju članka 3. Pravilnika o izradi procjene rizika mogu izrađivati ovlaštene osobe za izradu procjene rizika ili pak poslodavac sam za vlastite potrebe, a u izradu iste obavezan je uključiti radnike i njihove povjerenike.

Člankom 21. Zakona poslovi zaštite na radu su sudjelovanje u postupku izrade procjene rizika, u koje će stručnjak zaštite na radu biti uključen, ali samo ako ga poslodavac zaposli (što ovisi o nizu čimbenika). Osim navedenog članka, u Zakonu se nigdje striktno ne navodi da se u izradu procjene rizika uključi stručnjak zaštite na radu, ali je zato poslodavac opet obavezan, na temelju čl. 33. Zakona, savjetovati se s povjerenikom radnika za zaštitu na radu o izradi procjene rizika te izmjenama, odnosno dopunama iste.

Specijalist medicine rada koji ima izrazito važnu ulogu za očuvanje zdravlja radnika na mjestu rada u osiguranju prevencije rizika, također, nije uključen u izradu procjene rizika. Iz navedenog se vidi da jedan tako važan temeljni akt može za poslodavca izrađivati bilo koji zaposleni radnik ako uključi i ostale radnike te povjerenika.

STRUČNJAK ZA ZAŠTITU NA RADU

Stručnjak zaštite na radu je radnik kojeg je poslodavac odredio za obavljanje poslova zaštite na radu i koji ispunjava propisane uvjete za obavljanje tih poslova. Zakonom o zaštiti na radu člankom 20. propisano je da je poslodavac

obvezan utvrditi i obavljati poslove zaštite na radu u skladu s procjenom rizika, stanjem zaštite na radu i brojem radnika, što je i detaljnije propisano Pravilnikom o obavljanju poslova zaštite na radu. Tako je Pravilnikom propisano da poslodavac fizička osoba koja zapošljava do uključivo 49 radnika može obavljati poslove zaštite na radu za svoje potrebe ako je položio majstorski ispit kojim je i obuhvaćena i materija zaštite na radu. Poslovi zaštite na radu osobito su:

1. stručna pomoć poslodavcu i njegovim ovlaštenicima, radnicima te povjerenicima radnika za zaštitu na radu u provedbi i unapređivanju zaštite na radu,
2. sudjelovanje u izradi poslovne strategije te operativnih planova i programa poslovanja poslodavca, u dijelu u kojem se moraju odnositi na zaštitu na radu, te sudjelovanje u primjeni upravljačkih metoda ili tehnika za provođenje strategije,
3. sudjelovanje u postupku izrade procjene rizika,
4. unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu te poticanje i savjetovanje poslodavca i njegovih ovlaštenika da otklanjaju nedostatke u zaštiti na radu utvrđene unutarnjim nadzorom,
5. prikupljanje i analiziranje podataka u vezi s nezgodama, ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i bolestima u vezi s radom te priprema propisanih prijava ozljeda na radu i profesionalnih bolesti i izrada izvješća za potrebe poslodavca,
6. suradnja s tijelima nadležnima za poslove inspekcije rada, sa zavodom nadležnim za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, Zavodom za unapređivanje zaštite na radu, ovlaštenim osobama te sa specijalistom medicine rada,
7. osposobljavanje radnika, poslodavca i ovlaštenika za rad na siguran način,
8. osposobljavanje povjerenika radnika za zaštitu na radu i pomaganje u njihovom djelovanju,
9. djelovanje u odboru za zaštitu na radu kod poslodavca,

10. suradnja s poslodavcem prilikom projektiranja, građenja i rekonstrukcije građevina namijenjenih za rad, nabave radne opreme i ostalih sredstava rada, osobne zaštitne opreme i opasnih kemikalija,
11. sudjelovanje u primjeni međunarodnih certifikacijskih normi za upravljanje zaštitom na radu, kvalitetom, rizicima, društvenom odgovornošću u poslovanju i sl. kod poslodavca,
12. ostali poslovi zaštite na radu u skladu s potrebama poslodavca.

Poslove zaštite na radu može obavljati poslodavac fizička osoba koja osim općeg dijela ima položen i posebni dio ispita iz zaštite na radu, propisan Pravilnikom o osposobljavanju iz zaštite na radu i polaganju stručnog ispita.

Zaposli li poslodavac ovisno o poslovima koje obavlja i broju radnika koje zapošljava stručnjaka za zaštitu na radu, tada mu je obvezan omogućiti ispunjavanje obveza i osigurati mu potrebno vrijeme, opremu, pomoć drugih stručnih radnika i ostale uvjete za rad, kao i profesionalnu neovisnost te ga ne smije staviti u nepovoljniji položaj zbog obavljanja poslova zaštite na radu prema odredbama ovog Zakona, drugih propisa te pravilima struke.

Stručnjak zaštite na radu može kod poslodavca obavljati poslove zaštite na radu kao stručnjak zaštite na radu I. ili II. stupnja.

Stručnjak zaštite na radu I. i II. stupnja

Stručnjak zaštite na radu I. stupnja je osoba koja ima najmanje srednju školsku ili srednju stručnu spremu i koja je položila opći dio stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu, ili ima srednju školsku ili srednju stručnu spremu i priznat joj je status stručnjaka zaštite na radu, ili posjeduje rješenje o položenom specijalističkom ispitu iz područja zaštite na radu kod obrazovne ustanove.

Stručnjak zaštite na radu II. stupnja je osoba s općim i posebnim dijelom stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu.

POVJERENIK RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU

Povjerenik radnika za zaštitu na radu je radnik koji je u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu izabran da zastupa interese radnika na području zaštite na radu. Ako je pak prema propisanim kriterijima kod poslodavca izabrano više povjerenika, oni između sebe biraju svojeg koordinatora. Povjerenik radnika za zaštitu na radu obvezan je štititi interese radnika na području zaštite na radu te pratiti primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu ima pravo:

1. podnositi poslodavcu prijedloge u vezi s donošenjem odluka iz zaštite na radu,
2. zahtijevati od poslodavca da poduzme odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika,
3. podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu,
4. sudjelovati s poslodavcem u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih kemikalija i bioloških štetnosti u radni i proizvodni proces te poticati poslodavca i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu,
5. biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu,
6. izvršiti uvid i koristiti dokumentaciju poslodavca iz zaštite na radu,
7. primati primjedbe radnika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenositi poslodavcu ili njegovom ovlašteniku,
8. izvijestiti nadležnog inspektora i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima, odnosno zapažanjima radnika,
9. prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor,
10. pozvati nadležnog inspektora kada ocijeni da su ugroženi sigurnost i zdravlje radnika, a poslodavac propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu,
11. osposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika radnika za zaštitu na radu,
12. stalno proširivati i unapređivati znanje te pratiti i prikupljati obavijesti od važnosti za svoj rad,
13. staviti prigovor na inspekcijski nalaz,
14. svojim djelovanjem poticati radnike na provedbu zaštite na radu,
15. obavješćivati radnike o provedbi zaštite na radu.

Članak 33. Zakona o zaštiti na radu povjereniku omogućuje, osim već ranije navedenih ovlasti, i druge gdje između ostalog navodi da se poslodavac obvezan, unaprijed i pravodobno, savjetovati s povjerenikom radnika za zaštitu na radu o:

1. zapošljavanju stručnjaka zaštite na radu i poslovima koje će obavljati,
2. povjeravanju provođenja zaštite na radu ovlaštenoj osobi i poslovima koje će obavljati,
3. izradi procjene rizika te izmjenama, odnosno dopunama procjene rizika,
4. izboru radnika za pružanje prve pomoći i radnika za provođenje mjera zaštite od požara, evakuacije i spašavanja,
5. zaštiti i prevenciji od rizika na radu te sprečavanju i smanjivanju rizika,
6. sprečavanju nezgoda, ozljeda na radu i profesionalnih bolesti,
7. promjenama u procesu rada i tehnologiji,
8. planiranju i provođenju osposobljavanja iz zaštite na radu,
9. poboljšavanju uvjeta rada te planiranju i uvođenju novih tehnologija,
10. utjecaju radnih uvjeta i radnog okoliša na sigurnost i zdravlje radnika,
11. izboru sredstava rada i osobne zaštitne opreme,
12. izloženosti radnika jednoličnom radu, radu s nametnutim ritmom, radu po učinku u određenom vremenu (normirani rad) te ostalim naporima, a koje ulaze u opis poslova stručnjaka za zaštitu na radu.

Isto tako kolektivnim ugovorom mogu se urediti i druga pitanja u vezi s radom povjerenika radnika za zaštitu na radu, kao i sporazumom sklopljenim između poslodavca i radničkog vijeća, ako stranke kolektivnog ugovora na to ovlašte stranke sporazuma.

Poslodavac je obvezan povjereniku radnika za zaštitu na radu osigurati potrebno vrijeme i uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti u skladu s općim propisima o radu kojima su propisani uvjeti za rad radničkog vijeća, davati mu sve potrebne obavijesti i omogućiti mu uvid u sve propise i isprave iz zaštite na radu te mu ne smije, tijekom obnašanja dužnosti, bez pristanka radničkog vijeća, odnosno sindikalnog povjerenika koji ima prava i obveze radničkog vijeća, otkazati ugovor o radu, niti ga na drugi način staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na njegove dotadašnje uvjete rada i u odnosu na ostale radnike. Za obnašanje dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu povjerenik ima pravo na naknadu plaće za najmanje tri sata tjedno, osim ako se kolektivnim ugovorom to pitanje drugačije ne uredi, a bez mogućnosti ustupanja toga prava drugom povjereniku.

PROCJENA RIZIKA

Procjena rizika je osnova za upravljanje sigurnošću i zdravljem na radu koja omogućuje prepoznavanje svih opasnosti koje mogu naškoditi radnicima i uzrokovati neželjene posljedice. Njezina izrada zakonska je obveza slijedom Zakona o zaštiti na radu i pravilnika koji iz njega proizlaze.

Na temelju članka 18. Zakona o zaštiti na radu poslodavac je obvezan, uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu, procjenjivati rizike za život i zdravlje radnika i osoba na radu, osobito u odnosu na sredstva rada, radni okoliš, tehnologiju, fizikalne štetnosti, kemikalije, odnosno biološke agense koje upotrebljava, uređenje mjesta rada, organizaciju procesa rada, jednodimenzionalnost rada, statodinamičke i psihofiziološke napore, rad s nametnutim ritmom, rad po učinku u određenom vremenu (normirani rad), noćni rad,

psihičko radno opterećenje i druge rizike koji su prisutni, radi sprečavanja ili smanjenja rizika.

Izradu procjene rizika može obaviti poslodavac sam za svoje potrebe uključujući radnike i njihove predstavnike u postupak izrade procjene rizika ili ju može izraditi ovlaštena osoba.

Nakon što se procjena izradi, obvezno se čuva u pisanom ili elektroničkom obliku te mora biti dostupna radniku na mjestu rada.

Postupak izrade procjene rizika

Pravilnikom o izradi procjene rizika propisuju se uvjeti, način i metoda izrade procjene rizika, zatim obvezni sadržaji obuhvaćeni procjenom i podaci na kojima se procjena rizika temelji te klasificiranju opasnosti, štetnosti i napora na radu i u vezi s radom. Procjena rizika je postupak koji provodi poslodavac za sve poslove, a sastoji se od:

1. prikupljanja podataka na mjestu rada,
2. analize i procjene prikupljenih podataka što uključuje utvrđivanje opasnosti, štetnosti i napora; procjenjivanje opasnosti, štetnosti i napora; utvrđivanje mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje razine opasnosti, štetnosti i napora,
3. plana mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje razine opasnosti, štetnosti i napora koji sadrži rokove, ovlaštenike odgovorne za provedbu mjera, način kontrole nad provedbom mjera,
4. dokumentiranja procjene rizika.

ZAKLJUČAK

Zakonom o zaštiti na radu i pripadajućim pravilnicima postala je degradirana uloga stručnjaka zaštite na radu. Člankom 4. Pravilnika o obavljanju poslova zaštite na radu propisano je da poslove zaštite na radu može obavljati poslodavac fizička osoba koja zapošljava do uključivo 49 radnika, i to između ostalog i samo s položenim majstorskim ispitom kojim je obuhvaćena i materija zaštite na radu. Stoga se postavlja pita-

nje zašto bi takav poslodavac uopće trošio svoja sredstva na zapošljavanje, školovanje ili osposobljavanje stručnjaka za zaštitu na radu kada mu propis omogućuje da poslove zaštite na radu propisane člankom 21. Zakona obavlja sam. Isti Zakon omogućuje i povjerenicima radnika prevelika prava u radu i odlučivanju iz zaštite na radu, stoga bi poslodavac i ovdje lako mogao zaključiti da mu stručnjak nije potreban ako će radnici izabrati povjerenika radnika.

Iako je Zakonom propisano da je stručnjak profesionalno neovisan, on za poslodavca nerijetko obavlja i poslove zaštite od požara i poslove zaštite okoliša, za koje nije posebno, a ni više plaćen. Poslodavac je, prema članku 22. Zakona, obvezan omogućiti stručnjaku za zaštitu na radu stručno usavršavanje iz zaštite na radu na teret poslodavca što u praksi često ne provodi, stoga stručnjak ako želi pratiti propise nerijetko uzima svoje slobodno vrijeme i vlastitim sredstvima plaća usavršavanje. Stručnjake zaštite na radu II. stupnja u mnogim tvrtkama još nazivaju referentima za HTZ opremu ili pak referentima za ONO i DSZ, čime se osim stručnjaka za zaštitu na radu, ponižava i sama struka.

Zakonom je ukinuto i vođenje Knjige nadzora iz zaštite na radu, čime je posao stručnjaka da provodi unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu te da potiče i savjetuje poslodavca i njegove ovlaštenike u otklanjanju nedostatka u zaštiti na radu utvrđene unutarnjim nadzorom otežan i umanjen. Knjigom nadzora bilježeno je zatečeno stanje te mjere za poboljšanje istog od strane ovlaštenika poslodavca, stručnjaka za zaštitu na radu, ovlaštenih ustanova te inspektora rada. Iako se unutarnji nadzor provodi i danas te se o nadzoru pišu pripadajući zapisnici, nekadašnja Knjiga nadzora iz zaštite na radu imala je puno veću težinu.

Procjena rizika je postupak koji provodi poslodavac za sve poslove. Iz izrade procjene rizika novim Pravilnikom o izradi procjene rizika izbačena je radna skupina stručnjaka i inženjera raznih struka s minimalnim 5-godišnjim radnim iskustvom, zatim voditelj iste koji je bio stručnjak zaštite na radu, također, s najmanje 5-godišnjim

radnim iskustvom te na kraju i specijalist medicine rada u očuvanju zdravlja i mjesta rada svakog radnika. Takvim izmjenama Zakona i Pravilnika i ovako važan temeljni akt postaje beznačajan u očima poslodavca zajedno sa strukom i stručnjakom zaštite na radu.

Na zaštitu na radu se gleda kao na nepotreban trošak, a na stručnjake zaštite na radu kao na nametnike koje treba maknuti iz radnog procesa. Nažalost, takvu klimu potiču česte nelogične izmjene Zakona o zaštiti na radu i pravilnika koji iz njega proizlaze.

LITERATURA

Dečković-Vukres, V.: Hrvatski zavod za javno zdravstvo u zaštiti zdravlja na radu, *6. hrvatski kongres medicine rada s međunarodnim sudjelovanjem*, Knjiga sažetaka „Bitno za zdravlje radnika“, Šibenik, 2015.

Dolšak, L., Miketić-Curman, S.: Uloga, zadaće i mogućnosti stručnjaka za zaštitu na radu u Republici Hrvatskoj, *6. hrvatski kongres medicine rada s međunarodnim sudjelovanjem*, Knjiga sažetaka „Bitno za zdravlje radnika“, Šibenik, 2015.

Krišto, I., Longin Peš, V., Kapusta, D., Šijković, A.: Upravljanje stresom na radu: Iskustva timova medicine rada i stručnjaka zaštite na radu, *10. jubilarna međunarodna konferencija*, Zbornik radova „Upravljanje stresom i sigurnost“, Europsko društvo inženjera sigurnosti, Opatija, 2015.

Melvan, P.: Zaštita na radu za novo vrijeme (Mrsić, M.), *Sigurnost*, 54, 2012., 2, 127-257.

Melvan, P.: Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu – snažna potpora sustavu zaštite na radu (Zavalić, M.), *Sigurnost*, 55, 2013., 1, 1-96.

Šokčević, S.: Zaštita zdravlja i sigurnost radnika primjenom pravila o radnom vremenu i odmorima, *Sigurnost*, 54, 2012., 2, 127-257.

Taradi, J., Nikolić, V., Anđelković, B., Šijaković, A., Grošanić, N.: Stres na poslovima stručnjaka za zaštitu na radu, *10. jubilarna međunarodna konferencija*, Zbornik radova „Upravljanje stresom i sigurnost“, Europsko društvo inženjera sigurnosti, Opatija, 2015.

Zakon o radu, N. N., br. 149/09., 61/11., 82/12., 73/13. i 93/14.

Zakon o zaštiti na radu, N. N., br. 71/14., 118/14. i 154/14.

Zavalić, M.: Doprinos Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu u očuvanju zdravlja radnika, *6. hrvatski kongres medicine rada s međunarodnim sudjelovanjem*, Knjiga sažetaka „Bitno za zdravlje radnika“, Šibenik, 2015.

Zavalić, M., Zavalić, A.: Nadzor nad zdravljem i sigurnošću – dobrobit za radnike, *6. hrvatski kongres medicine rada s međunarodnim sudjelovanjem*, Knjiga sažetaka „Bitno za zdravlje radnika“, Šibenik, 2015.

Pravila osposobljavanja za rad na siguran način u HEP Proizvodnji d.o.o., Bilten br. 276.

Pravilnik o radu HEP Proizvodnje d.o.o., Bilten br. 291.

Pravilnik o zaštiti na radu HEP Proizvodnje d.o.o., Bilten br. 367.

Pravilnik o postupku izbora radničkog vijeća, N.N., br. 81/10.

Pravilnik o obavljanju poslova zaštite na radu, N.N., br. 112/14., 43/15., 72/15.

Pravilnik o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu, N.N., br. 112/14., 84/15.

Pravilnik o izradi procjene rizika, N.N., br. 112/14.

Pravilnik o osposobljavanju iz zaštite na radu i polaganju stručnog ispita, N.N., br. 112/14.

**DEGRADATION OF
WORK SAFETY EXPERTS ACCORDING TO THE
NEW OCCUPATIONAL SAFETY ACT**

SUMMARY: The position of work safety experts has deteriorated after the passing of the new Occupational Safety Act. According to the Act, the employer is under obligation to perform work safety activities depending on risk assessment, work safety level and number of employees and can hire an authorised person to perform work safety activities only when he is objectively and justifiably unable to perform these activities himself. In such cases, the employer will hire an authorised institution to undertake work safety activities after timely consultation with the workers' representative responsible for work safety, but without any kind of mandatory consultation with a work safety expert. The new Occupational Safety Act and Occupational Safety Policy prescribe that a safety expert can be hired by the employer either as a work safety expert of the 1st or of the 2nd degree, depending on the number of employees and type of business activity. This means that any person with a basic master craftsman certification can qualify as a safety expert. However, even in this case the employer is obligated to discuss the hiring of a safety expert and his respective job description with the workers' representative responsible for safety at work. Thus the new legislation undermines the former influence of work safety experts as important consultative entities within companies.

Key words: work safety expert, workers' representative, position, responsibility, business system

*Subject review
Received: 2017-01-02
Accepted: 2017-05-12*